

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl soudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: **P. M. S. B.**, narozený X,
státní příslušník X,
posledním známým pobytem v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní
Lhoty, 739 51 Vyšní Lhoty 234,
zastoupen advokátem Mgr. Ladislavem Bártou,
sídlem Purkyňova 787/6, 702 00 Ostrava,
proti
žalované: **Policie České republiky**, Krajské ředitelství policie Plzeňského
kraje, sídlem Nádražní 2437/2, 301 00 Plzeň,

o žalobě proti rozhodnutí žalované č. j. KRPP-131200-3/ČJ-2020-030022 ze dne
29. 11. 2020,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi se přiznává odměna za zastupování ve výši 3 400 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Plzni do dvou měsíců od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

Odůvodnění:

1. Žalobce byl dne 26. 11. 2020 zadržen hlídkou policie Spolkové republiky Německo a předán Policii České republiky. Protože nebyl schopen prokázat svou totožnost ani oprávnění k pobytu na území státu a jeho dosavadní jednání nedávalo záruku, že se podrobí výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění, zajistila jej žalovaná podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců za účelem správního vyhoštění.
2. Proti tomuto rozhodnutí žalobce brojil žalobou s tím, že žalovaná neváží proveditelnost zajištění. Zajištění za účelem vyhoštění plní svůj účel pouze tehdy, je-li dán předpoklad, že bude možné vyhoštění skutečně provést. Vyjdou-li najevo skutečnosti, které zpochybňují proveditelnost vyhoštění, musí k nim již policie vyžádat závazné stanovisko Ministerstva vnitra a vypořádat se s nimi. Tomu napadené rozhodnutí nedostálo, situace v X je přitom obecně známou skutečností. Žalovaný tedy nesplnil svou povinnost a nevypořádal se se zdravotním stavem žalobce. Žalobce odešel z X především kvůli onemocnění ledvin, žalovaná se ovšem nezabývala ani tím, zda je s touto diagnózou zajištění žalobce možné a přípustné. Dále žalobce odkázal zákaz vyhoštění uprchlíka podle čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků.
3. Žalovaná ve vyjádření uvedla, že se proveditelností vyhoštění zabývala, a odkázala na konkrétní části napadeného rozhodnutí i listinu ve správním spisu. Zajištění tedy svůj účel plní a vyhoštění bylo v době rozhodnutí reálné. Žalobce sám ve výsledku uvedl, že mu v X nic nehrozí a cítí se zdravý. Problémy s ledvinami, podle slov z výsledku, očekával až ve stáří. V zařízení pro zajištění cizinců je navíc poskytována zdravotní péče.

Posouzení věci

4. Žaloba není důvodná. Ve věci totiž nevyšly najevo žádné okolnosti, pro které by se žalovaná musela podrobně zabývat proveditelností vyhoštění či dokonce vyžadovat závazné stanovisko Ministerstva vnitra.

Proveditelnost vyhoštění

5. Podle čl. 15 směrnice 2008/115/ES platí, že zajištění musí trvat co nejkratší dobu, a pouze dokud jsou s náležitou pečlivostí činěny úkony směřující k vyhoštění (odst. 1). Ukáže-li se, že reálný předpoklad pro vyhoštění přestal z právních nebo jiných důvodů existovat nebo že přestaly existovat podmínky uvedené v odstavci 1, ztrácí zajištění opodstatnění a dotčená osoba musí být bezodkladně propuštěna (odst. 4).
6. Správní orgán tak má povinnost zabývat se i v řízení o zajištění cizince podle § 124 zákona o pobytu cizinců možnými překážkami správního vyhoštění *v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo*. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné. V případě, kdy bude správnímu orgánu již před rozhodnutím o zajištění cizince zřejmé, že by zde mohly být dány důvody znemožňující vycestování cizince ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců, nebude oprávněn vydat rozhodnutí o zajištění cizince dříve, než si opatří závazné stanovisko Ministerstva vnitra k tomu, zda je vycestování cizince možné. O zajištění cizince pak nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit (usnesení

rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 79/2010-150 ze dne 23. 11. 2011, č. 2524/2012 Sb. NSS).

7. Správní orgány si tedy před zajištěním nemusí vždy vyžádat stanovisko Ministerstva vnitra. Taková povinnost je dána pouze tehdy, je-li před vydáním rozhodnutí o zajištění správnímu orgánu zřejmé, že by v dané věci mohly být dány důvody znemožňující vycestování ve smyslu § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Správní orgán je proto oprávněn si sám provést předběžné posouzení takových překážek (srov. rozsudky NSS č. j. 5 Azs 5/2016-51 ze dne 13. 5. 2016, č. j. 2 Azs 43/2017-24 ze dne 10. 5. 2017, č. j. 3 Azs 182/2017-23 ze dne 31. 7. 2018), a dojde-li k závěru, že s určitou mírou pravděpodobnosti určité překážky vycestování mohou existovat, teprve tehdy je povinen vyžádat si závazné stanovisko ministerstva ještě před vydáním rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění (srov. rozsudky NSS č. j. 8 Azs 55/2019-34 ze dne 16. 10. 2019, č. j. 1 Azs 495/2019-43 ze dne 26. 8. 2020).
8. V poměrech souzené věci to znamená, že žalovaná měla jednat bez prodlení a s ohledem na konkrétní tvrzení žalobce a obecně známé skutečnosti si měla ujasnit, zda je vyhoštění v době zajištění žalobce alespoň možné. V této souvislosti neodpovídá obsahu spisu vyjádření žalované, podle něhož stanovisko ministerstva k vycestování žalobce bylo součástí spisu ještě před rozhodnutím. Stanovisko na č. l. 26 správního spisu bylo vydáno 30. 11. 2020, tedy až po vydání nyní přezkoumávaného rozhodnutí, a je na něm otištěno razítko žalované vyznačující příjem stanoviska 30. 11. 2020. Za toho stavu není zřejmé, z čeho žalovaná dovozuje, že bylo součástí spisu ještě před rozhodnutím a bylo tak podkladem tohoto rozhodnutí.
9. Žalobce nicméně nemá pravdu, že ve věci bylo třeba si toto stanovisko vyžádat. Napadené rozhodnutí tudíž obстоjí.
10. Již před žalovanou uvedl žalobce, že mu v zemi původu nehrozí žádné nebezpečí a že se cítí zdravý. Problémy s ledvinou bude mít s přibývajícím věkem (srov. protokol o výsledku z 28. 11. 2020 na č. l. 21). Jde tedy o tvrzení, které zjevně nevypovídá o existenci důvodu znemožňujícím vycestování podle § 179 odst. 1, 2 zákona o pobytu cizinců. Tím je pouze hrozba *skutečného nebezpečí*. *Za skutečné nebezpečí se podle tohoto zákona považuje navrácení v rozporu s článkem 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod*. Touto úmluvou zákonodárce zřejmě míní mezinárodní smlouvu pojmenovanou v jejích autentických jazykových verzích i českém překladu publikovaném pod č. 209/1992 Sb. jako *Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod* (označení „Evropská úmluva“ je pouhá zkratka). Podle čl. 3 této úmluvy nesmí být nikdo mučen nebo podrobován nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu. Hrozbu porušení čl. 3 Evropské úmluvy ovšem žalobce výslovně popřel (protokol z 28. 11. 2020 na č. l. 21 správního spisu) a označil se za zdravého. Nehledě na to, nedostatečná lékařská péče může představovat riziko nelidského či ponižujícího zacházení zcela výjimečně (což plyne jak ze samotného smyslu slov užitých v čl. 4 Listiny základních práv EU, tak její systematiky – srov. čl. 35, a relevantní judikatury – srov. rozsudky velkého senátu ESLP ve věcech N. proti Spojenému království č. 26565/05 ze dne 27. 5. 2008, odst. 42, a Paposhvili proti Belgii č. 41738/10 ze dne 13. 12. 2016, odst. 183, a Soudního dvora C-578/16 PPU ze dne 16. 2. 2017, odst. 68, 75). Takové zcela výjimečné okolnosti nepřekvapivě nemohou vyplynout z tvrzení žalobce, že se cítí zdravý.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

11. Žalovaná tedy rozhodovala za stavu, kdy žalobce popřel existenci důvodu znemožňujícího vycestování podle § 179 odst. 1, 2 zákona o pobytu cizinců, neuvedl vůbec žádné nebezpečí, kterému by mu hrozilo ze strany státní moci země původu, a neuvedl ani žádné důvody, pro které by na něj měl mít návrat do země původu nepříznivé následky. V době vydání napadeného rozhodnutí tedy nebyly dány žádné okolnosti, které by byly překážkou správního vyhoštění žalobce, natožpak zajištění za tím účelem (srov. rozsudky NSS č. j. 8 Azs 1/2019-27 ze dne 28. 8. 2019, odst. 18, č. j. 4 Azs 420/2019-47 ze dne 18. 5. 2020, odst. 13, č. j. 2 Azs 229/2020-35 ze dne 25. 11. 2020, odst. 15 a 17).
12. Rozhodnutí žalované tak má zjevně oporu ve spisu. Jakkoliv se žalovaná mohla podrobněji zabývat odůvodněním toho, z čeho dovozuje proveditelnost zajištění (právě tím, že by vysvětlila, proč informace poskytnuté žalobcem nejsou relevantní), stávající odůvodnění odpovídá předběžné povaze úvah žalované o nemožnosti vycestování a absenci jakýchkoliv skutkových důvodů, které by vycestování mohly být překážkou. Výrok jejího rozhodnutí je proto v souladu se zákonem a má oporu jak ve spisu, tak v odůvodnění rozhodnutí.
13. Zjevně nedůvodná je námitka žalobce, že (zřejmě nepříznivá) situace v X je obecně známá. K tomu soud připomíná, že obecně známé skutečnosti není třeba dokazovat (§ 121 občanského soudního řádu ve spoj. s § 64 s. ř. s.). Jsou jimi takové skutečnosti, které jsou známé širšímu okruhu osob a o jejichž existenci se může každý ze spolehlivých zdrojů přesvědčit i bez zvláštních odborných znalostí. Není nutné, aby takovou skutečnost každý opravdu znal; podstatná je možnost kdykoliv se bez těžkostí o existenci takové skutečnosti přesvědčit. Žalobce ovšem ani netvrdil, jaký konkrétní stav (situace, skutečnosti) by podle jeho mínění měl být notorií a jím odkazované novinové články se situací žalobce nijak zřejmě nesouvisí (žalobce netvrdil, že je ozbrojencem Islámského státu či protivládním demonstrantem). Za toho stavu nemohl jakkoliv uspět, neboť i když se obecně známé skutečnosti nemusí prokazovat, žalobce musí alespoň nějaké skutečnosti tvrdit [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].
14. Odkaz žalobce na čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků nemá oporu v jakékoliv argumentaci žalobce, který ani netvrdil, že by splňoval definici uprchlíka ve smyslu čl. I. A úmluvy, nebo čl. I protokolu k této úmluvě (oboje publ. pod č. 208/1993 Sb.). Nehledě na to, k porušení čl. 33 této úmluvy by mohlo dojít vyhoštěním, nikoliv zajištěním žalobce, které je předmětem nynějšího přezkumu.

Závěr

15. Rozhodnutí žalované tedy netrpí vytýkanými vadami řízení a její právní úvahy jsou v souladu se zákonem. Z uvedených důvodů soud žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšné žalované nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 věta první s. ř. s.).
16. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi náleží podle § 35 odst. 10 s. ř. s. odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši 3 400 Kč. Tato částka se skládá z 3 100 Kč za jeden úkon právní služby po 3 100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu za doplnění žaloby jako písemného podání ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu] a za jeden s tím související režijní paušál po 300 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Plzni do dvou měsíců od právní moci

tohoto rozsudku.

17. Za účtovaný úkon podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu soud odměnu nepřiznal, neboť ten je vymezen jako *první porada s klientem* včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem. Je tedy zásadně třeba, aby se po doručení usnesení o ustanovení zástupcem uskutečnila první porada s klientem (srov. usnesení Vrchního soudu v Praze č. j. 6 A 722/2000-35 ze dne 7. 6. 2002, č. 1024/2002 SJS, rozsudek NSS č. j. 4 Ads 306/2018 ze dne 6. 12. 2018 či usnesení ÚS sp. zn. IV. ÚS 22/19 ze dne 29. 1. 2019), ledaže je dán objektivní důvod, proč porada neproběhla (usnesení sp. zn. I. ÚS 1879/10 ze dne 1. 8. 2011). Poradu s klientem či důvody, proč porada neproběhla, ovšem advokát soudu nedoložil.
18. Vzhledem k tomu, že postup soudu při ústním vyhlášení rozsudků byl v jiné cizinecké věci, v níž vystupoval nynější zástupce, označen za protiústavní (srov. rozsudek NSS č. j. 10 Azs 194/2020-43 ze dne 25. 9. 2020), je nad rámec nezbytného třeba uvést, že zvolený postup naopak plně odpovídá požadavkům nálezu sp. zn. Pl. ÚS 38/18 ze dne 18. 6. 2019 a krajský soud tak postupuje již od vyhlášení tohoto nálezu (srov. apel v odst. 12 cit. rozsudku NSS):
19. Z nálezu sp. zn. Pl. ÚS 38/18 totiž plyne, že soud nemůže vyhlásit rozsudek vyvěšením zkráceného písemného vyhotovení bez odůvodnění na úřední desce soudu, nekonal-li ústní jednání, protože se v takovém případě vůbec neuplatní § 49 odst. 12 s. ř. s. (odst. 45, 47 nálezu). Bez odůvodnění je možné rozsudek vyhlásit pouze, pokud veřejnost měla možnost se s odůvodněním seznámit, tj. pouze v situaci, kdy podle § 49 odst. 12 s. ř. s. došlo k odročení za účelem vyhlášení a nikdo se k tomuto vyhlášení nedostavil (odst. 46, 48 nálezu). V jiných případech musí být vyhlášeny alespoň nosné důvody rozhodnutí.
20. Jakkoliv Ústavní soud zároveň uvedl, že vyhlášení rozsudku v plném znění na úřední desku je v souladu s čl. 96 odst. 2 Ústavy ČR, nijak tím nezaložil nové oprávnění soudu takto rozsudky vyhlášovat nad rámec zákonné úpravy. Jinými slovy, jde o postup ústavně možný, musí být ovšem možný i podle zákonného procesního předpisu, podle něhož soud postupuje (proto odst. 49 nálezu zdůrazňuje – byť v jiné souvislosti – „*patřičný zákonný podklad*“). Vyhlásit plné znění rozhodnutí ve věci samé umožňuje pouze § 93 odst. 5 s. ř. s., ten je ovšem zvláštní úpravou vyhlášení usnesení ve volebních věcech. Soudní řád správní tedy neobsahuje jediné ustanovení, podle něhož by bylo možné na úřední desku vyhlášovat rozsudky mimo § 49 odst. 12 (ten se ovšem v souzené věci neuplatní), nadto v jejím plném znění. Dokud nebude soudní řád správní změněn, je tak třeba rozsudky ve věcech rozhodnutých bez ústního jednání vyhlášovat podle obecných ustanovení o vyhlášení rozsudků (odst. 40, 46 *in fine* nálezu). Tedy ústně, v jednacím síni.
21. Jde-li potom o informování veřejnosti o vyhlášení rozsudku krajského soudu, není zřejmé, z čeho rozsudek č. j. 10 Azs 194/2020-43 v odst. 9 dovozuje, že by se krajský soud vůbec mohl „vyhnout povinnosti předběžně informovat o vyhlášení rozsudku.“ Nic takového procesní předpis opět neumožňuje, není tedy ve volné dispozici soudu, zda se chce veřejnosti vyhýbat. Není ostatně ani v jeho volné dispozici, aby si vybíral, zda bude úřední deska zpřístupněna způsobem umožňujícím dálkový přístup, protože to § 50l odst. 3 občanského soudního řádu nedovoluje. Nehledě na to, Krajský soud v Plzni má jednu úřední desku v digitální podobě, nikoliv dvě, vzájemně nesouladné úřední desky *v budově soudu* a zároveň *elektronickou úřední desku zpřístupněnou způsobem umožňujícím dálkový přístup*, jak

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

dovozuje rozsudek NSS č. j. 3 Azs 426/2019-34 ze dne 26. 8. 2020.

22. Veřejnost je tedy o ústním vyhlášení rozsudku včetně místa a času vyhlášení informována způsobem již desítky let obvyklým: oznámením seznamu rozhodovaných věcí u dveří jednacích síní podle § 10 vyhlášky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy. Nad rámec toho je veřejnost o vyhlášení informována i způsobem umožňujícím vzdálený přístup, tedy v aplikacích *infoJednání* a *infoSoud* na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti. To platí i pro účastníky řízení, kteří z hlediska čl. 96 odst. 2 Ústavy ČR nemají žádné zvláštní postavení oproti veřejnosti a mají tedy být informováni stejným způsobem, neboť procesní předpis nestanoví nic jiného (srov. odst. 62 nálezu sp. zn. Pl. ÚS 38/18). Tomuto postupu závěry nálezu sp. zn. Pl. ÚS 38/18 či závěry jím odkazovaného nálezu sp. zn. III. ÚS 2551/16 ze dne 27. 3. 2018 (N 56/88 SbNU 793) nijak nebrání.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 22. ledna 2021

Mgr. Jan Šmakal, v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.